

Verkenning Administratieve lasten Uitvaartondernemers

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	3
2	Het ketenproces	4
3	Knelpunten	6
4	De spelers	7
5	Huidige administratieve lasten	8
6	Ontwikkelingen	9
7	Oplossingsrichting besparing administratieve lasten	10
	7.1 Generieke oplossing	10
	7.2 Oplossing in deze verkenning.....	11
8	Effecten op administratieve lasten	12
9	Voor- en nadelen voor de spelers	13
	9.1 Voor- en nadelen voor overheden.....	13
10	Advies en motivatie	15
	Bijlage 1: Procesbeschrijving	16

1 AANLEIDING

Uitvaartondernemers zijn momenteel veel tijd kwijt met het doen van aangifte van overlijden. De uitvaartondernemer moet nu fysiek de verklaring van overlijden en de verklaring met daarin de doodsoorzaak bij de arts halen en deze aanleveren bij de gemeente voor de aangifte van overlijden. Waarna de verklaring met de doodsoorzaak doorgezonden wordt door de gemeente naar het CBS.

Een uitvaartondernemer in Rotterdam heeft dit in eerste instantie bij Sggv aangekaart als een te verbeteren administratieve last. Later heeft ook de BGNU, de branchevereniging van uitvaartondernemers, het probleem aangemeld bij het Meldpunt regelgeving en aangegeven dat dit proces eenvoudiger en goedkoper kan voor de uitvaartondernemer.

2 HET KETENPROCES

Bij een sterfgeval moet een arts gewaarschuwd worden meestal door een familielid of door de verpleging. De arts is meestal de huisarts of de dienstdoende vervangende arts.

Arts

Na het vaststellen van de dood zal de arts 2 verklaringen opmaken. De A-verklaring is het document waarop de naam van de overledene staat, de geboorte- en overlijdensdatum. Dit formulier is voor iedereen ter inzage. De B-verklaring is een formulier waarop de arts de oorzaak van het overlijden invult. Dit formulier is bedoeld voor de statistieken van het CBS en wordt door de arts van zijn handtekening of paraaf voorzien en in een gesloten enveloppe gedaan. Beide formulieren moeten naar de Burgerlijke Stand van de gemeente van overlijden gebracht worden. In de praktijk is het vrijwel altijd de uitvaartondernemer die dit doet. Dit is niet formeel geregeld maar historisch zo gegroeid.

Gemeente

Het A-formulier is nodig om bij de Burgerlijke Stand van de gemeente aangifte van overlijden te doen¹. Dit gebeurt bij de gemeente waar het sterfgeval heeft plaatsgevonden.

De uitvaartondernemer ontvangt van de gemeente het uittreksel uit het overlijdensregister (ook wel de akte van overlijden genoemd) en het verlof tot begraven, cremeren of ter beschikkingstelling van de wetenschap. Het uittreksel uit het overlijdensregister wordt (met een aantal kopieën) aan de nabestaande uitgereikt. Deze kunnen het uittreksel gebruiken om de nalatenschap van de overledene af te wikkelen.

De B-verklaring wordt door de gemeente voorzien van het nummer van akte van overlijden en naar het CBS gestuurd. Op de site van het CBS staat dat deze verklaring in de toekomst ook digitaal aangeleverd kan worden.

Begrafenis

De uitvaartondernemer overhandigt het verlof tot begraven of cremeren aan de verantwoordelijke bij de begraafplaats of het crematorium. Zonder dit verlof gaat de begrafenis of crematie niet door.

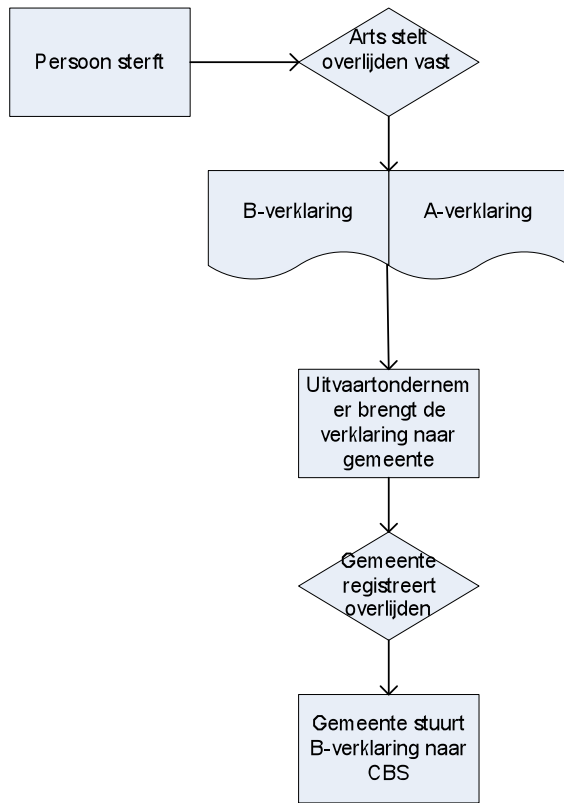
Niet-natuurlijke dood

Bij het vermoeden van een niet-natuurlijke dood wordt de gemeentelijke schouwingsarts ingeschakeld. Deze arts vult dan de verklaring van overlijden in of schakelt de Officier van Justitie in.

De Officier van Justitie is in dit geval degene die t.z.t. het verlof tot begraven, cremeren of ter beschikkingstelling van de wetenschap afgeeft.

Het proces op hoofdlijnen en de processtappen zijn uitgewerkt in de bijlage.

¹ Formeel is de A-verklaring alleen nodig om verlof tot begraven, cremeren of ter beschikkingstelling van de wetenschap.

Figuur 1: Ketenproces op hoofdlijnen

3 KNELPUNTEN

De uitvaartondernemers ervaren als knelpunt dat zij als onbezoldigd koerier de formulieren fysiek naar de gemeente moeten brengen en halen. Dit kost tijd en reiskosten.

Vanuit het CBS is er het knelpunt dat de B-verklaring per post binnenkomt en ingevoerd moet worden hetgeen menskracht kost. Momenteel zijn daar 6 fte mee belast.

4 DE SPELERS

Uitvaartondernemer

Haalt in opdracht van de nabestaande de A- en B-verklaringen op bij de arts. Vervolgens levert hij deze in bij de gemeente waar de persoon is overleden. Tevens krijgt de uitvaartondernemer een kopie van de akte van overlijden en een verlot tot begraven, cremeren of ter beschikkingstelling van de wetenschap. Het afschrift van de akte geeft hij aan de nabestaanden en het verlot geeft hij af bij de begraafplaats of het crematorium.

Nabestaanden

Zij schakelen veelal een uitvaartondernemer in om de uitvaart en de bijbehorende administratieve afwikkeling voor hun te doen.

Arts

Constaateert de dood en maakt A- en B-verklaring op of schakelt Justitie in bij twijfel over de doodsoorzaak.

Gemeente

Zij neemt de A en B-verklaring in en maakt de akte van overlijden op. De B-verklaring wordt naar het CBS gestuurd.

CBS

Gebruikt de B-verklaring voor het opstellen van doodsoorzaakstatistieken.

Begraafplaats of crematorium

Zij mogen alleen begraven of cremeren indien er een verlot wordt overhandigd door de uitvaartondernemer (of nabestaanden).

5 HUIDIGE ADMINISTRATIEVE LASTEN

Uitvaartondernemers

In het project 'Modernisering Burgerlijke Stand' (Rmbs) is een berekening gemaakt van de kosten die uitvaartondernemers momenteel maken.

Die berekening is als volgt:

Uitgaande van:

- 135.136 sterfgevallen;
- een tijdbesteding van 1 uur voor de aangifte door de uitvaartondernemer;
- kostprijs uitvaartondernemer € 50,- per uur;

bedragen de administratieve lasten voor uitvaartondernemers totaal
 $50 \times 135.136 = \text{€ } 6.756.800,-$ per jaar.

In het kader van de verkenning is een gesprek met uitvaartonderneming gevoerd. Deze heeft aangegeven dat de kosten per aangifte € 35,- zijn (€ 30,- loonkosten en € 5,- transportkosten).

Ziekenhuizen en verpleegtehuizen

De administratieve lasten bij ziekenhuizen en verpleegtehuizen zijn niet in kaart gebracht. Doorlooptijd voor het invullen van het formulier is gelijk aan die bij de huisarts. In het verleden is het CBS door 3 ziekenhuizen benaderd die af wilden van de B-formulieren in het ziekenhuis. Motivatie is dat ze in hun eigen processen af willen van fysieke formulieren. Ook is het aantal sterfgevallen hier groter. In een huisartsenpraktijk gaat het maar om een paar gevallen per jaar.

Gemeenten

De administratieve lasten bij gemeenten zijn niet in kaart gebracht, maar betreffen de kosten van het loket voor het doen van aangifte van overlijden, het verwerken van de gegevens in de burgerlijke stand en het aanvullen van de B-verklaring en het doorsturen van deze verklaring naar het CBS.

CBS

Bij het CBS worden de B-verklaringen gescand en geclassificeerd. Daar zijn nu ongeveer 6 FTE's mee bezig.

6 ONTWIKKELINGEN

Er zijn een aantal ontwikkelingen gestart die het in de toekomst mogelijk maken voor uitvaartondernemers om de administratieve verplichtingen bij een uitvaart digitaal te laten verlopen.

Wetgeving

Het project 'Modernisering Burgerlijke Stand' (Rmbs) is eind vorig jaar afgerond. Doelstellingen van dit project waren:

1. Gemeenten krijgen de mogelijkheid om over te gaan tot elektronische dienstverlening bij de burgerlijke stand. Het wordt voor de burger mogelijk om elektronisch melding te doen ten behoeve van het opmaken van akten van de burgerlijke stand. Dit wordt ook overwogen voor de overlijdensaangifte door een begrafenisondernemer.
2. Akten van de burgerlijke stand kunnen voortaan elektronisch worden opgemaakt en opgeslagen. Afschriften en uittreksels kunnen, als gemeenten daarvoor kiezen, straks ook in elektronische vorm worden afgegeven.
3. Naast lastenverlichting voor burgers en bedrijven leiden de voorgenomen wijzigingen tot een snellere en efficiëntere behandeling van de aangiften.

Uitkomst van het project is o.m. dat beschreven is hoe een digitale aangifte van overlijden moet verlopen. Het aanhangige wetsvoorstel dat dit mogelijk maakt ligt in de Tweede Kamer. Momenteel is dus de mogelijkheid geschapen om het proces voor ondernemers makkelijker te maken middels de gewijzigde wetgeving. Er zijn echter geen initiatieven om het proces ook daadwerkelijk te verbeteren. Gemeenten zijn namelijk niet verplicht over te gaan tot elektronische dienstverlening bij de burgerlijke stand. De ondernemers zijn dus niet geholpen met alleen het wijzigen van de wet. Voor ondernemers ligt hier echter wel een aanzienlijk besparingspotentieel dat door deze ontwikkelingen verzilverd kan worden. Hier ligt een mogelijkheid voor Sggv om dit op te pakken.

CBS

Ook het CBS voorziet digitalisering van de aanlevering van de B-verklaring. Artsen sturen de verklaring hierbij rechtstreeks naar het CBS. Het voornemen is om in 2011 een aantal pilots uit te voeren om dit te beproeven.

7 OPLOSSINGSRICHTING BESPARING ADMINISTRATIEVE LASTEN

De lasten worden in wezen veroorzaakt door handelingen die dienen te gebeuren om gegevens in een basisregistratie door te voeren. Het is in deze verkenning vooral het fysiek brengen van gegevens naar de overheid en het doorvoeren van die gegevens in systemen van de overheid die het meest arbeidsintensief zijn. Door een wetwijziging is het mogelijk gegevens elektronisch aan te leveren. Het elektronisch aanleveren van gegevens zou dan een oplossing betekenen voor het verminderen van de tijd die nodig is om gegevens aan de overheid aan te leveren. Er kan ook nog een stap verder worden gegaan. Bijvoorbeeld door de begrafenisondernemer een status te geven van bijzonder ambtenaar van de burgerlijke stand waarmee deze de bevoegdheid zou hebben de mutatie zelf uit te voeren. Als deze lijn wordt doorgetrokken dan ontstaat een algemener concept.

7.1 Generieke oplossing

Ondernemers moeten veelal formulieren invullen die aan ambtenaren van de overheid worden gestuurd, die deze formulieren beoordelen en vervolgens gegevens overnemen in hun (basis)registraties. Denk bijvoorbeeld aan inschrijving in het handelsregister, adreswijzigingen sturen of in deze verkenning de aangifte van overlijden. Een deel van die formulieren is digitaal gemaakt waarmee het voor de ondernemer makkelijker is en gegevens kunnen worden ingelezen door de overheid. Veelal echter wordt dit elektronische formulier nog de back office afgehandeld als een papieren formulier.

Een volgende stap die kan worden gezet is het "selfservice" principe waarbij de ondernemer zelf gegevens invoert en doorvoert. Zonder tussenkomst van een ambtenaar. Dit levert gemak op voor de ondernemer en bespaart capaciteit bij de overheid.

In het geval van de uitvaartondernemer en deze de status te geven van bijzonder ambtenaar van de burgerlijke stand hoeft deze niet meer naar het gemeentehuis maar kan zonder reis- en wachttijd de gegevens invoeren en worden deze direct verwerkt zonder tussenkomst van ambtenaren. Ook bijvoorbeeld een adreswijziging of een wijziging in de bestuurssamenstelling van zijn onderneming zou op die manier kunnen gebeuren.

Een generiek concept kan worden afgeleid die gebaseerd is op "life events" van de ondernemer. Een voorbeeld toegespitst op de begrafenisonderneming:

- richt zijn onderneming op: mutatie in het Handelsregister (NHR);
- gaat verhuizen: mutatie in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG);
- krijgt een wijziging in het bestuur: mutatie in het NHR;
- doet (in het kader van zijn professe) aangifte van overlijden: mutatie in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Daarnaast zijn er events die een directe relatie hebben met het Ondernemingsdossier, zoals bijvoorbeeld het aanvragen van een vergunning of het melden van een milieuraportage. Het Ondernemingsdossier is een concept van "omkering". Dit concept is het concept van selfservice en past in het beeld van meer vertrouwen geven aan ondernemers.

7.2 Oplossing in deze verkenning

De uitvaartondernemer is op dit moment tijd kwijt om fysiek aangifte te doen en de verklaringen van overlijden naar de gemeente te brengen.

Om de administratieve lasten bij uitvaartondernemers te verminderen is van belang dat ze niet meer fysiek de A- en B-verklaringen bij de balie van de gemeente hoeven af te leveren en de akte van overlijden en het verlot tot begraven of cremieren op te halen. Dit betekent dat deze processen digitaal gemaakt moeten worden.

Het proces ziet globaal als volgt uit:

1. De uitvaartondernemer haalt de A- en B-verklaring af bij de arts (of bij de familie). Dit kan in de huidige fysieke vorm. Er verandert dan niets voor de arts. Wellicht is er een ziekenhuis die in overleg met het CBS de B-verklaring als proef elektronisch naar het CBS wil sturen maar dat is dan bijvangst.
2. De uitvaartondernemer doet digitaal aangifte van overlijden bij de gemeente. Dit proces is beschreven in de rapportage die het project Modernisering Burgerlijke Stand heeft opgeleverd op basis van de gegevens in de A-verklaring. De B-verklaring wordt op de post gedaan naar het CBS. De B-verklaring hoeft niet meer via de gemeente te lopen omdat het nummer van de akte van overlijden van de betreffende persoon nu ook digitaal voor het CBS beschikbaar is en niet meer handmatig door de gemeente op de B-verklaring geschreven hoeft te worden.
3. De gemeente verstrekt de uitvaartondernemer een afschrift van de akte van overlijden en een verlot tot begraven of cremieren. Dit kan zowel digitaal als op papier.

Er is hier nog niet gekeken naar de reductie indien de ondernemer de rol zou krijgen van bijzonder ambtenaar van de burgerlijke stand. In de intake zou het generieke concept verder verdiept kunnen worden en naar de verdere mogelijkheden gekeken kunnen worden.

8 EFFECTEN OP ADMINISTRATIEVE LASTEN

De effecten van de specifieke oplossingsrichting zijn als volgt:

Uitvaartondernemers

Het project Rmbs beoogt dat de aangifte van overlijden in de toekomst digitaal kan. De verwachte besparing in het projectplan is in tijdsduur 48 minuten. De geschatte loonkosten zijn € 50,- per uur.

1. De verwachte besparing is dan: **€ 5.675.712,-** per jaar (€ 40,- per sterfgeval).
2. Als het lagere tarief voor middelbaar opgeleid personeel² uit de handleiding 'Meten is Weten II van 2007', gecorrigeerd voor inflatie naar prijzen van 2010: € 39,- per uur gehanteerd wordt is de besparing **€ 4.216.243,20** (€ 31,20 per sterfgeval).
3. Kosten uitvaartonderneming:
Een grote uitvaartondernemer heeft de inschatting gemaakt dat zij bij 1000 sterfgevallen € 30.000,- per jaar besparen (€ 30,- per sterfgeval). Bij grotere gemeenten en grotere uitvaartondernemers kunnen soms de aangiftes van overlijden gebundeld worden. Dit levert tijdsbesparing op. Maar sommige aangiftes kosten ook meer dan 48 minuten om bij de gemeente af te handelen aldus de uitvaartondernemer. Zij schatten zelf een besparing in van ongeveer € 35,- per sterfgeval te realiseren. Dat landelijk doortrekkend komen de besparingen op **€ 4.729.760,-**

Gemeenten

Het projectplan Rmbs becijfert de verwachte besparingen bij gemeenten op € 0,-. Het plan is voor de start van het daadwerkelijke project opgesteld. De huidige projectleider van Rmbs verwacht dat er wel degelijk besparingen zijn na invoering, maar kan geen cijfers geven.

De verwachte kostenbesparing heeft betrekking op:

- geen bemenste balie meer nodig voor de aangifte overlijden;
- het overgrote gedeelte van de invoer van gegevens door de gemeente vervalst;
- een aantal handelingen zoals het afschrift van de akte van overlijden en het verlot tot begraven of cremieren kan geautomatiseerd worden;
- een aantal handelingen (het noteren van aktenummer en gemeentecode op de envelop van het B-formulier en het doorsturen van de formulieren naar het CBS) kan achterwege blijven.

CBS

De globaal verwachte besparingen bij het CBS zijn ongeveer 2 FTE. Daarbij aangetekend dat er risico's zijn op meerwerk in de periode dat het proces nog niet helemaal digitaal verloopt. Die kosten zijn niet bekend en afhankelijk van de snelheid en goede coördinatie van de invoering.

² Het tarief in de handleiding bedraagt € 37,- per uur. Uit de publicaties van het CBS kan een gemiddelde inflatie van 1,6% per jaar worden berekend.

9 VOOR- EN NADELEN VOOR DE SPELERS

Voor de verschillende ketenpartijen zijn de voor- en nadelen in de beoogde situatie in kaart gebracht.

Uitvaartondernemers

Voor uitvaartondernemers heeft deze oplossingsrichting vrijwel louter voordelen. Ze moeten wel beschikken over een betrouwbare e-handtekening voor de aangifte van overlijden. De eisen aan die handtekening zijn opgesteld door het project Rmbs.

Artsen

Uit gesprekken met huisartsvertegenwoordigers bleek dat de huidige opzet geen grote administratieve belasting oplevert. Voor de arts verandert het proces niet en zal dan ook geen voor- of nadelen ondervinden.

Ziekenhuizen en verpleegtehuizen

Dit is niet nader onderzocht maar een aantal instellingen willen naar verluidt het huidige proces digitaliseren omdat ze dit met al hun werkprocessen gedaan hebben.

9.1 Voor- en nadelen voor overheden

CBS

Voordelen:

- Na invoering en nadat alle kinderziekten zijn verholpen kan het CBS besparen op het scannen en classificeren van de B-verklaringen indien de informatie digitaal aangeleverd wordt (het classificeren kan deels automatisch gebeuren als de B-verklaringen in elektronische vorm aangeleverd worden).
- Betere kwaliteit en internationale vergelijkbaarheid van de doodsoorzakenstatistiek.
- Informatie over sterfgevallen is sneller beschikbaar. Nu duurt het 6-8 weken voordat die informatie het CBS bereikt. Gewenst is dat dit sneller gebeurt om meer inzicht te krijgen in bijvoorbeeld acute epidemieën als de Spaanse griep.

Nadelen:

- Invoering van een digitale Burgerlijke stand zal gefaseerd gaan. Niet alle gemeenten gaan tegelijk over. De overgang zal zeker een aantal jaren duren. Tijdens die overgang zal het CBS te maken krijgen met 2 manieren van aanlevering digitaal en fysiek.
- Tijdens die overgang zal het voorkomen dat er wel aangifte van overlijden bij een gemeente is gedaan maar geen B-verklaring is binnengekomen bij het CBS. Het CBS moet dan achter de arts aan die de dood heeft geconstateerd. Informatie over wie die arts is moet eerst bij de gemeente opgevraagd worden. Vervolgens moet de arts getraceerd worden. Wat in de praktijk lastig kan zijn bijvoorbeeld bij arts-assistenten die vaak maar tijdelijk in een ziekenhuis werken.

Gemeenten

Voordelen:

- Minder aanloop bij het loket doordat de aangifte van overlijden digitaal plaatsvindt.
- Gegevens hoeven niet meer zelf ingevoerd te worden, maar alleen gecontroleerd te worden.
- Minder risico op fouten doordat gegevens niet opnieuw ingevoerd hoeven te worden. Geen 'postbusfunctie' meer t.a.v. het B-formulier.

Nadelen:

- Invoering van een digitale burgerlijke stand moeten gemeenten zelf regelen en financieren.
- Er is geen verplichting voor gemeenten om dit te doen. Invoering zal daardoor gefaseerd verlopen.

10 ADVIES EN MOTIVATIE

Door een specifieke ondernemingsgroep, te weten de begrafenisondernemingen, is een knelpunt gesignaleerd bij het proces van aangifte van overlijden. De besparing op de regeldruk voor deze ondernemersgroep is aanzienlijk en bedraagt tussen de 4 en 5 miljoen euro per jaar. Toch kunnen vragen gesteld worden of dit nu regeldruk is of niet. Immers de ondernemers zijn het niet verplicht en leveren dit als dienst en vraag is of ze deze dienstverlening niet in hun prijs hebben verwerkt. Kijkend naar een wat algemener concept van "selfservice" doet zich de mogelijkheid voor dit concept verder te onderzoeken in een intake. Voor deze ondernemersgroep wordt dan naast aangifte van overlijden naar de "life events" gekeken, zoals adreswijziging en mutatie functionarissen.

Gezien het knelpunt en de vraag of dit regeldruk is, wordt toch voorgesteld een intake te starten voor deze casus om het generieke concept nader te kunnen verkennen. Hierbij worden de begrafenisondernemers als scope genomen en wordt dit wat breder getrokken naar de "life events". Het gemelde knelpunt wordt hier dan in meegenomen.

Specifiek voor het gemelde knelpunt zijn de randvoorwaarden voor elektronische aangifte van overlijden bijna gerealiseerd. Er is echter geen verplichting voor gemeenten om die mogelijkheid ook daadwerkelijk aan het bedrijfsleven te bieden. Sggv kan een versnelling realiseren in het beschikbaar komen van elektronische aangifte van overlijden. Van belang voor de uitvaartondernemer is zowel de communicatie naar de gemeenten en het CBS. Er is op dit moment geen partij die waarborgt dat deze stroom vanuit het perspectief van de uitvaartondernemer efficiënt verloopt.

Binnen de intake zal het BGNU (branchevereniging uitvaartondernemers), het CBS, Justitie, KING en een aantal gemeenten bij de uitwerking betrokken dienen te worden. Voorgesteld wordt enkele van de gemeenten te selecteren die eerder betrokken waren bij het project modernisering Burgerlijke Stand.

BIJLAGE 1 PROCESBESCHRIJVING

Processtap overlijden
Omschrijving: constatering overlijden
Stappen: • Arts constateert dood van een persoon. • Indien de arts tot de conclusie komt dat de dood natuurlijk is maakt hij een A- en B-verklaring op. • Die verklaring wordt achtergelaten bij de familie of later bij hem opgehaald door de uitvaartondernemer. • Indien hij er niet van overtuigt is dat de dood natuurlijk is, schakelt hij de schouwarts in.
Gegevens: • Er zijn ongeveer 135.000 sterfgevallen per jaar. • Arts vult de NAW-gegevens in. Dat gaat niet altijd goed en wordt in de praktijk regelmatig verbeterd door de uitvaartondernemer.
Opmerking;   • De arts is meestal de huisarts, de waarnemende huisarts, verpleeg- of ziekenhuisarts. • De A- en B-verklaring kan de arts opvragen bij de gemeente.
Processtap aangifte overlijden en verlof tot begraven, cremieren of ter beschikkingstelling van de wetenschap
Omschrijving: aangifte bij de gemeente en verkrijging toestemming
Stappen: • Aangifte van overlijden wordt gedaan bij de gemeente waar de persoon is overleden. Vrijwel altijd gebeurt dit door de uitvaartondernemer. • Bij die gemeente worden de A- en B-verklaring ingeleverd. • De gemeenteambtenaar stelt de akte van overlijden op. • De gemeenteambtenaar geeft de aangever een uittreksel van de akte tot overlijden. • De uitvaartondernemer (vrijwel altijd hij) vraagt verlof tot begraven, cremieren of ter beschikkingstelling van de wetenschap. • De gemeenteambtenaar geeft het verlof af. • De gemeenteambtenaar stuurt de B-verklaring door naar het CBS aangevuld met het nummer van de akte van overlijden dat jij op de buitenkant van de brief schrijft.
Processtap uitvaart
Omschrijving: uitvaart
Stappen: • De uitvaartondernemer geeft verlof tot begraven of cremieren aan de verantwoordelijke bij de begraafplaats of het crematorium. • De overledene wordt vervolgens begraven of gecremeerd.
Processtap niet-natuurlijke dood
Omschrijving: Er is een vermoeden van niet-natuurlijke dood
Stappen: • De arts die de dood constateert twijfelt of de dood natuurlijk is.

- De arts schakelt de schouwarts in.
- De schouwarts stelt vast of de dood natuurlijk of niet-natuurlijk is.
- Bij een natuurlijke dood maakt hij de A- en B-verklaring op.
- Bij (het vermoeden van) een niet natuurlijk dood wordt de Officier van Justitie ingeschakeld.
- De Officier van Justitie maakt vult in dit geval de A- en B-verklaring in.
- De uitvaartondernemer haalt de verklaringen op bij de Officier van Justitie.